

Advies aan het college

Opsteller

Horinga, Nienke

Portefeuillehouder

Hedwich Rinkes

Vergadering van**Kenmerk**

Z.25.500384 / D.25.1992006

Vertrouwelijkheid

Openbaar

Onderwerp

Vleermuiskast Crackstate

Onderwerp

Vleermuiskasten plaatsen op monumentaal gemeentelijk vastgoed.

Voorgesteld besluit

1. De richtlijnen voor het ophangen van vleermuiskasten op monumentaal vastgoed vast te stellen.
2. De bijgevoegde raadsbrief, zie bijlage 2, vast te stellen en te versturen.

Definitief besluit**Inleiding**

Inwoners in de gemeente Heerenveen zijn hun woningen aan het isoleren. Dit wordt ook gestimuleerd door de Gemeente door middel van subsidies. Echter raakt dit de nestgelegenheden van met name de vleermuis. Dit is een beschermde soort.

Door de spouwmuur en het dak te isoleren, overtreden inwoners in veel gevallen, zonder dat zelf te weten, de Wet natuurbescherming. Het vooraf laten uitvoeren van ecologisch onderzoek is nodig om rechtmatig te isoleren.

Om de nestgelegenheden van vleermuizen te beschermen zijn er in mei 2024 afspraken gemaakt tussen de ministeries van BZK, LNV, het IPO, de provincies en de VNG onder de 'Landelijk Aanpak Natuurvriendelijk Isoleren'.

Wanneer gemeenten het verlies van verblijfplaatsen compenseren mag het isoleren van woningen onder deze aanpak op kleine schaal voortgezet worden. In totaal gaat het in drie jaar (2024 t/m 2026) om 6% van de woningen per CBS buurt die geïsoleerd mogen worden (spouwmuur- en dakisolatie vanaf de buitenkant). Voor isolatiebedrijven geldt een meldplicht om de aantallen te kunnen monitoren.

Compensatieopgave en pre-SMP

Naast het uitvoeren van de compensatieopgave, is het ook de bedoeling dat gemeenten in kaart gaan brengen waar vleermuizen zitten en leven in de gemeente, aan de hand van het Soorten Management Plan. Een Soorten Management Plan zorgt ervoor dat er binnen de kernen in de gemeente Heerenveen een algehele ontheffing geldt: inwoners hoeven niet meer individueel ecologisch onderzoek te doen wanneer zij het dak of de spouwmuur van buitenaf willen isoleren.

Omdat dit een langdurig onderzoek is, en het isoleren van woningen door moet gaan is het pre-SMP in het leven geroepen. Na het aanbesteden van het SMP en het treffen van compenserende maatregelen kan de gemeente een pre-SMP ontheffing aanvragen bij de provincie. Onder het pre-SMP mogen 10% van de woningen per CBS buurt worden geïsoleerd.

Compensatieopgave

Voor de gemeente Heerenveen bestaat de compensatieopgave uit het plaatsen van 60 vleermuiskasten verspreid over de gemeente. Om dit voor elkaar te krijgen heeft de gemeente inwoners opgeroepen zich aan te melden voor een gratis vleermuiskast. Hiermee komen we al een flink eind, er zijn al meer dan 30 vleermuiskasten bij inwoners opgehangen.

Beoogd effect

Het realiseren van een van buiten niet zichtbare vleermuiskast in Crackstate, om de vleermuispopulatie in de gemeente Heerenveen te ondersteunen, en te zorgen dat de gemeente Heerenveen aan de voorwaarden voldoet waardoor meer van haar inwoners hun woningen mogen isoleren.

Argumenten

1.1 De kaders zijn nodig om de monumenten te beschermen.

De rentmeester heeft kaders opgesteld om richtlijnen te geven aan de ecologen die vleermuiskasten gaan ophangen. Ze beschermen we Crackstate als monument, maar geven we ook duidelijkheid aan de ecologen. Zo weten zij wat ze wel en niet mogen en dus ook wat hun opties zijn voor het ophangen van een vleermuiskast.

1.2 Het plaatsen van vleermuiskasten draagt bij aan biodiversiteit.

In de raadsagenda heeft de raad aangegeven veel waarde te hechten aan het bevorderen van biodiversiteit. Dit wordt ook benadrukt in de omgevingsvisie. Het steunen van een beschermde soort zoals de vleermuis door vleermuiskasten op te hangen, is in lijn met deze uitspraken.

1.3 Het plaatsen van vleermuiskasten helpt om de doelstelling van 60 vleermuiskasten te halen.

Het inzetten van monumentaal vastgoed biedt meer mogelijkheden om vleermuiskasten op te hangen. Om deze reden draagt het bij aan het behalen van de gemeentelijke doelstelling te behalen te halen.

1.4 Op dit moment is het voor inwoners lastig om onder de Wet natuurbescherming hun woning te isoleren.

Als we niet maximaal inzetten op het ophangen van 60 vleermuiskasten in de gemeente, kunnen onze inwoners geen aanspraak maken op de percentages woningen die mogen isoleren onder de Landelijke Aanpak Natuurvriendelijke isoleren in de komende jaren. Dit betekent dat inwoners op dit moment individueel ecologisch onderzoek moeten laten uitvoeren. De kosten hiervoor staan niet in verhouding tot de te nemen isolerende maatregel. Als gemeente geven we op dit moment subsidie voor deze maatregelen

1.5 We geven het goede voorbeeld.

Het overgrote deel van de vleermuiskasten gaan we bij inwoners plaatsen. Door onder andere op monumentaal vastgoed, zoals Crackstate, vleermuiskasten te plaatsen, draagt de gemeente ook bij aan het behalen van de doelstelling en de instandhouding van de vleermuispopulatie.

2.1 Crackstate biedt de mogelijkheid om een kast voor de baard- en grootoorvleermuis te realiseren.

Kasten voor de baard- en grootoorvleermuis zijn anders dan die van andere vleermuissoorten. Deze bovengenoemde soorten geven de voorkeur gebouwen als Crackstate, omdat deze hen andere mogelijkheden bieden dan woningen. De genoemde vleermuissoorten maken gebruik van ruimtes en locaties die voldoen aan de volgende factoren: de rust (veel stilte en geen trillingen); de grootte van de ruimte (heen en weer vliegen); de afwisseling in materiaal (steen en hout); temperatuurgradiënten (afkoeling of warmte opzoeken); vochtigheid gradiënten; de aanwezige balkconstructies (om aan te hangen); parken/tuinen dichtbij (foerageergebied); een watergang of vijver (foerageergebied); het gebouw is hoog (voldoende in- en uitvliegmogelijkheid); kleine kans op predatie. Crackstate voldoet aan al deze punten en is daarom heel geschikt.

Risico's

1.1 Minder inwoners mogen isoleren.

Wanneer de compensatieopgave van 60 vleermuiskasten niet gerealiseerd wordt, betekent dit dat het aantal inwoners dat hun woning mag isoleren beperkt blijft tot 6% per CBS buurt. Wanneer de opgave wel gehaald wordt en het SMP onderzoek is aanbesteed kan de gemeente bij de provincie een pre-SMP ontheffing aanvragen. Onder de pre-SMP ontheffing mag tot 10% per CBS buurt worden geïsoleerd.

Kanttekeningen

1.1 Het plaatsen van een vleermuiskast op monumentaal vastgoed leidt niet tot problemen voor verduurzaming.

Als er plannen zijn om in de toekomst Crackstate te verduurzamen, hindert de vleermuiskast niet. In het geval dat dit een muur zonder spouw is, dan wordt dat vanuit de binnenkant gedaan. Omdat dit hoogstwaarschijnlijk een muur zonder spouw is, wordt er dan een voorzetwand of isolerend plaatmateriaal

aan de binnenmuur bevestigd. Als hier een vleermuiskast is kan je die daarin meenemen, zolang dat zonder boren en trillingen gebeurt (bijvoorbeeld door te lijmen).

Communicatie

Advies Communicatie: persbericht / bericht voor social media

Financiën

Advies financiën: De kosten van de vleermuiskast incl. het plaatsen wordt volledig gesubsidieerd door de Provincie Fryslân, vanuit de Subsidieregeling Natuurvriendelijk isoleren Fryslân.

Afstemming met andere afdelingen

Afgestemd met JZ: Afgestemd met HR: Afgestemd met overige van toepassing zijnde afdelingen: nvt

Afstemming met Griffie

nvt

Bijlagen

Bijlage 1: Richtlijnen ophangen vleermuiskasten monumentaal vastgoed

Bijlage 2: Raadsbrief vleermuizen